

Posudek vedoucí bakalářské práce

Anny Matějkové *Tělesnost ve Fenomenologii vnímání M. Merleau-Pontyho*

Autorka práce se zamýšlí nad tématem těla a tělesnosti ve vybraných částech díla *Fenomenologie vnímání* francouzského filosofa Maurice Merleau-Pontyho, nad jeho pojetím bytí ke světu, aby poté mohla přistoupit k rozboru velmi zajímavé otázky fantomových končetin a na jejím pozadí ukázala, jak Merleau-Ponty pojímá nejen fyzicko, ale i psychicko a jejich vzájemné propojení. Ve druhé části textu se zaměřuje na *Meditace o první filosofii* Reného Descarta, kde okrajově zmiňuje právě fantomové končetiny. Tuto pozici pak využívá jako protikladnou vůči M. Merleau-Pontymu, obě porovnává a poukazuje, jaké místo zaujímají právě v pochopení těla a duše (fyzického a psychického) v jejich myšlení.

Práce je velmi pečlivě rozvržená a precizní, autorka si vybrala téma, kterému se věnovala i v seminářích v průběhu studia, navíc využívá i zajímavé texty týkající se fantomových končetin (FLOR, Herta. *Phantom-limb pain: characteristics, causes and treatment*), což je v práci znát. Text si rozvrhla smysluplně a postupovala systematicky až k závěru, kde ukazuje, co z pozic obou autorů vyplývá. Poukazuje na to, že Merleau-Ponty nechápe tělo jako předmět, ale je pro něj nositelem bytí ke světu, a to postupně odhaluje v mnoha krocích (když definuje dynamické tělesné schéma, návyk, nebo prostorovost těla). Do práce vnáší i vlastní příklady prožívání tělesnosti (str. 25, 26). Měla bych jen malý dotaz k výkladu fantomové končetiny, kdy studentka popisuje neosobní časovost. „Z toho důvodu, že tato osoba vytěsnila trauma ze zážitku ztráty některé ze svých končetin, ustrne svým způsobem před tímto zážitkem v minulosti a přenesla pocit domnělé prezence svého údu do své osobní přítomnosti. Navíc dojde i k potlačení existence této samotné životní epizody, neexistuje již na ni vzpomínka, není součástí osobního času. Tím, že osoba s fantómem nepřijme skutečnost, že pozbyla části svého těla, se vystavuje budoucnosti, která ovšem nemůže nastat.“ (str.30) Dokázala by trochu přesněji vysvětlit/pojmenovat tuto specifickou časovost, o které Merleau-Ponty mluví? Tento pojem zmiňuje také na str. 44, kde ji však definuje nepřesně. Musím však dodat, že toto je ta nejsložitější pasáž z Merleau-Pontyho výkladu fantomových končetin.

Navrhuji hodnocení výborně.

V Praze 29.8. 2022

Mgr. Taťána Petříčková, PhD.